Jogok, érdekvédelem

Munkafüzet

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Mi az ÉFOÉSZ?

Az Értelmi Fogyatékossággal Élők és
Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetségét,
röviden ÉFOÉSZ-t azért alapították, hogy
az emberek jobban figyeljenek oda
az értelmi fogyatékos emberekre és
családjaikra.

Az ÉFOÉSZ országos szervezet.
Minden megyében van ÉFOÉSZ Iroda.
Az ÉFOÉSZ küzd az értelmi fogyatékos emberek
egyenlő jogaiért!

Mi az Önálló Életviteli Centrum?

2018-ban az ÉFOÉSZ
Önálló Életviteli Centrumokat hozott létre
Magyarország minden megyéjében.

Az Önálló Életviteli Centrumoknak az a feladatuk, hogy
segítsék az értelmi fogyatékos embereket
az önállóvá válásban,
a tanulásban,
a munkában,
a közlekedésben,
a lakhatásban,
a családi élet szervezésében.

Kedves Barátunk!

Ez a munkafüzet a jogokról és kötelességekről,

az érdekeink védelméről

és a támogatott döntéshozatalról szól.

A munkafüzet könnyen érthető formában készült.

A munkafüzet tartalmaz feladatokat is.

A feladatokat elvégezheted az Önálló Életviteli Centrumban, vagy a barátoddal, családoddal, segítőddel.

Beszélgess a témáról!

Oldd meg a feladatokat!

Használj számítógépet, okos telefont, tabletet!

Jogok

Mit jelent a jog?

A jog megmondja mit szabad és
mit nem szabad tenni.
Megmondja, hogyan kell az emberekkel bánni.

Minden embernek vannak jogai.
Minden embernek ugyanolyan jogai vannak.

A jogokat törvényekben írják le.
Amikor valakitől megtagadják a jogait,
akkor megsértik a törvényt.

Amikor a jogaidat érvényesíted figyelj arra, hogy
ez hogyan érint másokat.

Sok jog van, ami kiemelkedik a többi jog közül.
Ezeket alapvető jogoknak szokták hívni.
Az alapvető jogok megsértése
nagyon súlyos törvényszegés!

Magyarországon az Alaptörvény írja le az alapvető jogokat.

Magyarország Alaptörvénye

Hazánk legfontosabb törvénye.
Az ember jogait és kötelességeit tartalmazza.
Több cikkből áll.

1. cikk
Magyarország elismeri az ember
egyéni és közösségi _____.

2. cikk
Minden embernek joga van az
_____
_____

3. cikk
Senkit _____ lehet
megalázni,
büntetni,
rabságban tartani.

4. cikk

Minden embernek joga van a

_____

és a biztonsághoz.

5. cikk

- Mindenkinek joga van
- magánéletének
- családi életének
- otthonának
- kapcsolattartásainak
- hírnevének _____,
- személyes adatainak védelméhez,
  közérdekű _____ megismeréséhez

például:
a neved, születési neved,
édesanyád neve, lakcímed

6. cikk

Minden embernek joga van

- a gondolat
- lelkiismeret
- vallás _____

9. cikk

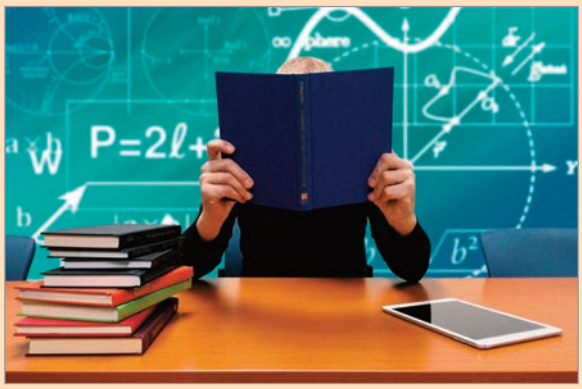

Mindenkinek joga van

- a művészetekhez
- _____
- a tanításhoz

11. cikk

Mindenkinek _____ a munkához.

14. cikk

például:
a szabadsághoz való jog, az esélyegyenlőség,
a tanuláshoz való jog, a döntéshez való jog

Az alapvető jogokat minden embernek biztosítani kell.
Minden _____ egyenlő.

15. cikk

Minden embernek joga van a megfelelő

- _____
- szellemi
- erkölcsi fejlődéshez

Magyarországon külön intézkedésekkel védik a fogyatékossággal élő embereket.

Fogyatékosügyi törvény

Jogszabály szerint az a személy, aki bizonyos élethelyzetekben segítségre szorul

1998. évi XXVI. törvény a Fogyatékossággal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

I. fejezet

Alapelvek

- törekvés a teljesebb életre
- speciális szükségletek kielégítése
- a fogyatékos ember a helyi közösség és a társadalom _____ tagjai

Az állam köteles gondoskodni a _____ emberek hátrányainak csökkentéséről.

II. fejezet

A fogyatékos személynek joga van

- az akadálymentes, biztonságos környezethez
- az információkhoz való egyenlő hozzáféréshez
- a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréshez (önálló életvitel)

a mindenki számára érthető beszéd és írás

például:
az egészségügy, a támogató szolgálat, a művelődés

III. fejezet

Az esélyegyenlőség fontos területei

- Az egészség terén az állapot megőrzése.
- Az oktatásban az állapotnak megfelelő fejlesztés, képzés
- A foglalkoztatás integrált munkahelyen, vagy _____ munkahelyen történjen.
- A kultúrát és a sportolási lehetőségeket mindenki számára elérhetővé _____ tenni.

IV. fejezet

A rehabilitáció szó jelentése: visszaillesztés

A fogyatékos személynek joga van
a rehabilitációs szolgáltatásokra,

- az ellátások biztosítására
- segédeszközök használatára
- segítő _____ igénybe vételére
- az összegyűjtött tapasztalatok továbbadására.

V. fejezet

Fogyatékossági támogatások

A magyar államnak
a havi rendszeres pénzjuttatást
biztosítani kell.

- fogyatékossági támogatás
- járadékok
- pótlékok

A szociális biztonság megléte kiemelt fontosságú.
A támogatások igénybe vételéhez
kérd szakember segítségét!

Országos Fogyatékosügyi Program

Magyarország azért készítette,
hogy a fogyatékossággal élő emberek
élete jobb legyen.
Több segítségre, figyelemre
és segítő eszközökre van szükségük.

Tudjanak úgy élni, dolgozni és tanulni,
mint bárki más.
A program segít abban, hogy tudjunk
a másikkal együtt gondolkodni.

**Ha szeretnél többet megtudni erről,
nézd meg az
Országos Fogyatékosügyi Program
könnyen érthetően című kiadványt!**

Hogyan képviselhetem érdekeimet?

Húzd alá, Te hogyan képviseled az érdekedet!

- elmondom a problémámat
- felszólalok a lakógyűlésen
- elmondom a véleményemet a segítő szakembernek, vagy az ellátott jogi képviselőnek
- kéréseket fogalmazok meg
- szakmai segítséget kérek az önkormányzattól
- elmondom a véleményem
- _____
  _____

Ki dönt arról, hogy kivel barátkozzál? Húzd alá!

- én döntök
- szüleim döntenek
- barátaim döntenek
- segítő dönt

Ki dönt arról, hogy milyen ruhát veszel fel? Húzd alá!

- én döntök
- szüleim döntenek
- barátaim döntenek
- segítő dönt

Ki dönt arról, hogy mit csinálsz hétvégén? Húzd alá!

- én döntök
- szüleim döntenek
- barátaim döntenek
- segítő dönt

KI dönti el, hogy ihatsz-e kávét? Húzd alá!

- én döntök
- szüleim döntenek
- barátaim döntenek
- segítő dönt

Ki dönti el, hogy egyedül közlekedhetsz-e? Húzd alá!

- én döntök
- szüleim döntenek
- barátaim döntenek
- segítő dönt

Minden ember képes döntéseket hozni az életével kapcsolatban.
Ha szükséged van rá, kérj segítséget!
Válaszd meg a támogatót!

Támogatott döntéshozatal a kapcsolatokban

Fontos, hogy
minden ember dönthessen
a saját életéről.

Néha nagyon nehéz dönteni.
Néha mindenkinek szüksége van segítségre, hogy
dönteni tudjon.

Vannak, akik támogatnak bennünket a döntésben.
Támogató például
a családunk
barátaink,
segítőink.

A kapcsolat a támogató és
a támogatott személy között
különleges dolog.

Meg kell bízniuk egymásban!

A támogatónak ismernie kell a
támogatott személy
érdeklődési körét,
tapasztalatait,
képességeit,
vágyait,
nehézségeit.

A támogatónak és a támogatottnak
sokat kell beszélgetniük
személyes dolgokról is.
A beszélgetés segít, hogy
megismerjék egymást.
A beszélgetés segít, hogy
elkerüljék a problémákat.

Milyen döntésben segítettek már neked?
Húzd alá!

a pénz kezelésében
abban, hogy mit vásároljak
abban, hogy mit tanuljak
abban, hogy hol lakjak
abban, hogy kivel barátkozzak

Támogatott döntéshozatal a jogszabályokban

A támogatott döntéshozatalról törvények is írnak.
A törvények azt mondják, hogy
a támogatott döntéshozatal
egyéni szükségleten alapuló
döntési segítséget biztosít.

Nem korlátozza az érintett személy cselekvőképességét.
Fontos, hogy megbízz abban,
aki segít a döntéseidben.

Húzd át, amelyik állítás nem igaz!

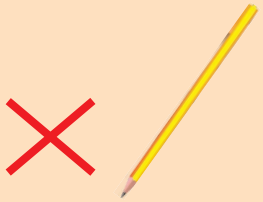

A támogatott döntéshozatal egyéni segítségen alapul.

Cselekvőképes embert a bíróság gondnokság alá helyezi.

A támogatott döntéshozatal nem korlátozza
a cselekvőképességet.

Te döntöd el,
hogy akarod

A támogatott döntéshozatal igénybevétele önkéntes.

**A támogatott döntéshozatalban segítséget kapsz,
de Te döntesz.**

A támogatott döntéshozatal kérelmezése, ügyintézés

A támogató kirendelését
a _____
kérelmezheti a gyámhatóságnál.
A _____ is élhet a gyámhatóság felé
támogató kirendelésével.
A gyámhatóság a támogató kirendelését
_____ felülvizsgálja.

Mikor szükséges hivatásos támogató kirendelése?

A hivatásos támogató kirendelésére akkor kerül sor, ha _____, akit a támogatott személy kér, és a támogatott személy _____ a hivatásos támogató kirendelésével.

Az ügyintézéshez szükséges dokumentumok:

- **személyazonosításra alkalmas igazolvány (érvényes személyi igazolvány, útlevél, vagy kártyaformátumú jogosítvány**
- **lakcímkártya**

Támogatót keresek!

Milyen a jó támogató?
Húzd alá!

A támogatott személlyel bizalmi viszonyban álló személy.
Soha nem járhat el a támogatott helyett.

- tisztel engem
- meghallgatja a véleményemet
- türelmetlen
- jól ismer
- nem figyel rám, amikor beszélek hozzá
- kiabál velem
- segít nekem
- megérti a problémáimat
- úgy beszél velem, hogy mindent megértek
- türelmes
- tanácsot ad a problémáim megoldáshoz
- megőrzi a titkaimat

A támogatott döntéshozatalt igénybe veheted

- **az ÉFOÉSZ országos**
- **és megyei szervezeteinél**
- **és az Önálló Életviteli Centrumokban!**

ÉFOÉSZ

Önálló Életviteli Centrum

Később is legyen segítségedre a munkafüzeted!

Az Önálló Életviteli Centrumok elérhetőségei

- Önálló Életviteli Centrum Békés megye
  Cím: 5600 Békéscsaba, Kolozsvári u. 62.
  Telefon: +36 66 631 710
  E-mail: efoeszbm@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Heves megye
  Cím: 3300 Eger, Szarvas Gábor u. 2. fszt.
  Postázási cím: 3300 Eger Pf. 201
  Telefon: +36 30 665 4325
  E-mail: efoeszeger@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
  Cím: 4400 Nyíregyháza, Arany János u. 42. fsz. 1.
  Postázási cím: 4400 Nyíregyháza, Új u. 29. 2/1.
  Telefon: +36 20 334 9115
  E-mail: efoesz.tarnai@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Győr-Moson-Sopron megye
  Cím: 9023 Győr, Mester u. 1. fsz. 110.
  Telefon: +36 96 824 090, +36 20 579 3610
  E-mail: timeaesse@gmail.com; efoesz@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Hajdú-Bihar megye
  Cím: 4025 Debrecen, Simonffy u. 4-6. fsz. 41.
  Telefon: +36 70 295 7584
  E-mail: efoesz.hb@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Baranya megye
  Cím: 7633 Pécs, Ybl M. u. 8.
  Postázási cím: 7633 Pécs, Páfrány u. 29/a.
  Telefon: +36 72 954 041
  E-mail: bmiefoesz@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Borsod-Abaúj-Zemplén megye
  Cím: 3526 Miskolc, Szeles u. 65.
  Postázási cím: 3501 Miskolc, Pf. 428.
  Telefon: +36 30 347 7963
  E-mail: efoeszbaz@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Kalocsa
  Cím: 6300 Kalocsa, Hunyadi u. 82.
  Postázási cím: 6300 Kalocsa, Katona István u. 15.
  Telefon: +36 70 382 3690
  E-mail: kocseri@freemail.hu

- Önálló Életviteli Centrum Vas megye
  Cím: 9700 Szombathely, 11-es Huszár út 116.
  Telefon: +36 94 511 802, +36 94 508 770
  E-mail cím: vasiefoesz@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Nógrád megye
  Cím: 2660 Balassagyarmat, Bajcsy-Zsilinszky út 3.
  Telefon: +36 35 610 616
  E mail: elfogadas.bgy@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Zala megye
  Cím: 8360 Keszthely, Szalasztó u. 1.
  Postázási cím: 8360 Keszthely, Fodor u. 8.
  Telefon: +36 30 340 4534
  email: efoesz.zala@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Veszprém megye
  Cím: 8300 Tapolca, Vincellér u. 7.
  Telefon: +36 30 687 6269
  E-mail: efoeszveszprem@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Somogy megye
  Cím: 7400 Kaposvár, Honvéd u. 31.
  Postázási cím: 7400 Kaposvár, Bárczi G. u. 2.
  Telefon: +36 82 512 766
  E-mail: efoeszkaposvar@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Jász-Nagykun-Szolnok megye
  Cím: 5000 Szolnok, Botár út 4.
  Telefon: +36 20 550 6252
  E-mail: szolnok.efoesz@freemail.hu

- Önálló Életviteli Centrum Komárom-Esztergom megye
  Cím: 2800 Tatabánya, Mártírok útja 62.
  Postázási cím: 2800 Tatabánya, Pf. 1501
  Telefon: +36 30 661 7120
  E-mail: kemefoesz@gmail.com

- Önálló Életviteli Centrum Csongrád megye
  Cím: 6721 Szeged, Teleki u. 3.
  Telefon: +36 20 524 4707
  E-mail cím: efoesz.szeged@gmail.com

- Budapesti Önálló Életviteli Centrum
  Cím: 1212 Budapest, Kassai u. 36.
  Telefon: +36 1 792 3554
  E-mail: oecbudapest.efoesz@gmail.com

- Közép-magyarországi Önálló Életviteli Centrum
  Cím: 2112 Veresegyház, Fő út 45-47. fsz. 121.
  Telefon: +36 30 518 0603
  E-mail: pestmegye@efoesz.hu

- Önálló Életviteli Centrum Tolna megye
  Cím: 7100 Szekszárd, Béla tér 6.
  Telefon: +36 30 588 8332
  E-mail: efoesz.szekszard@gmail.com

Kérdésed van?

Fordulj hozzánk bizalommal!

Írj:

ÉFOÉSZ

1365 Budapest, Postafiók 705.

Gyere el:

1093 Budapest, Lónyay u. 17. 1. emelet 1.

Telefonálj:

+36 1 411 1356

Jogok, érdekvédelem

Munkafüzet

Készült az EFOP-1.1.5-17-2017-00003 azonosítószámú
„Infokommunikációs alapú távszolgáltatás kialakítása az ÉFOÉSZ-nél”
című projekt keretében

Szakmai vezető

Kapocsi-Pécsi Anna

Témavezető

Táskai Erzsébet

Készítette

Fábri Lászlóné

Lektorálta

Kovács Melinda

Illusztrációk

unsplash.com, pixaby.com, rgbstock.com

Kiadja

Értelmi Fogyatékossággal Élők és Segítőik
Országos Érdekvédelmi Szövetsége

Felelős kiadó

Gyene Piroska
elnök

ÉFOÉSZ

Budapest, 2018